

NyTeknik

Det är varken smart eller effektivt att värma hus med elektricitet och det bidrar dessutom till att det slösas med elström, skriver debattörerna. Foto: Scanpix

”Slöseri att värma villor med el”

Publicerad 10 januari 2012 06:51 [168 kommentarer](#)

DEBATT. Det är alla eluppvärmda villor som gör att elpriset skenar på vintern. Om vi bygger ut lokalt producerad kraftvärme och vindkraft och investerar i solex behövs ingen utbyggnad av vare sig kärnkraft eller av vårt kraftnät, skriver debattörerna.

Sverige har en allt för stor andel eluppvärmda byggnader som vintertid skapar otrygg elförsörjning och samtidigt är en huvudsaklig anledning till vintrarnas numera återkommande skenande elpriser. Det är varken smart eller effektivt att värma hus med elektricitet och det bidrar dessutom till att det slösas med elström. Det är med anledning av detta högst anmärkningsvärt att Boverkets nya byggregler i praktiken gynnar eldrivna värmekällor och slår fötterna av biobränsle och andra förnybara alternativ.

Genom att effektivisera energianvändningen inom byggnadssektorn och välja andra värmebärare för uppvärmning skulle belastningen på elnäten minska drastiskt och sannolikt även prisutvecklingen, inte minst under perioder med hög belastning. Det är bättre att värma med biobränsle på vintern och solvärme på sommaren och därmed frigöra elkapacitet som får en betydligt större nytta – och kan utnyttjas mer kostnadseffektivt – i den elintensiva industrin. Det borde därför vara en självklarhet att Boverket i de nya byggreglerna styr i den riktningen i stället för tvärt om.

Till skillnad från vår elintensiva industri, som har ett stort men relativt jämnt effektbehov över året, så är det effektbehovet för elvärme inom fastighetssektorn som ger problem och driver upp elanvändningen vintertid. Det är med andra ord alla elvärmda villor och lokaler som är den huvudsakliga orsaken till de senaste vintrarnas höga elpriser. Det är inte ovanligt att det går åt tre gånger så mycket elenergi för att värma en lokal en kall vinterdag jämfört med medelbehovet över året. En stor del av tillgänglig elproduktion vintertid går därför till att täcka ett ökat värmebehov.

Om vi plockar bort merparten av vår eluppvärmning samtidigt som vi effektiviserar och bygger ut lokalt producerad kraftvärme och vindkraft och investerar i solex behövs ingen utbyggnad av vare sig kärnkraft eller av vårt kraftnät. Alternativet till eluppvärmning kan till exempel vara inhemsk producerad bioenergi. Enbart inom den svenska skogsindustrin finns sågspån och restprodukter som skulle kunna räcka till 2,2 miljoner ton pellets vilket motsvarar värmebehovet för ungefär 500 000 svenska småhus. Värmen från bioenergi är en energikälla som bara växer och som i kombination med sol ger oss alla en naturlig och aldrig sinande värmeförsörjning.

Redan idag levererar bioenergi ungefär var tredje kWh energi som används i Sverige. Bioenergi levererar mer energi till vårt energisystem än vad både vattenkraft och kärnkraften gör tillsammans och är en större energibärare än oljan. Biobränsle är klimatneutralt och där varje ny TWh som tas fram genererar 300 arbetstillfällen inom landet. Varje elvärmd villa som konverterar till bioenergi sparar dessutom 1 000-tals kronor i uppvärmningskostnad. Om vi översätter vår bioenergianvändning (115 TWh) till importerad olja så innebär detta i konsumentledet ungefär 150 miljarder kronor som sedan till större delen stannat i den lokala ekonomin och att utsläppen av koldioxid inom landet minskat med drygt 30 miljoner ton.

Enligt värmepumpbranschens uppgifter finns det mer än 250 000 bergvärmepumpar i Sverige. Om vi utgår från den siffran, och antar att värmepumparna i huvudsak har ersatt villaolja och elvärme, kan det konstateras att koldioxidutsläppen från elproduktion och oljeförbränning hade kunnat reduceras med minst 1,2 miljoner ton, om biobränslet pellets hade valts i stället för en värmepump. Det motsvarar 40 procent av det svenska klimatmålet - utsläppen av växthusgaser reduceras under perioden 2008-2012 med 4 procent jämfört med utsläppen 1990.

Vid beräkningar av värmepumparnas utsläpp måste man, som Energimyndigheten såväl som Naturvårdsverket gör, utgå från att all elanvändning på marginalen påverkar produktionen i kolkraftverk i våra grannländer. Det betyder att varje ökning eller minskning av elanvändningen i Sverige innebär en motsvarande förändring i kolkraftproduktion i ett annat land, som antingen exporterar till eller importerar från Sverige.

Låt oss reservera vår elproduktion till att skapa konkurrenskraft och arbetstillfällen i vår industri. En kWh elström som används i processindustrin till att smälta stål kan, sedan restvärmen återanvänts, producera ånga som genererar el. Restvärmen från elproduktionen kan i sin tur generera fjärrvärme och så vidare. Använder vi elen smart kan vi utnyttja samma kWh i många led.

Att slösa bort högvärdig el på att få 20 grader varmt är inte långsiktigt hållbart ens om vi använder värmepumpar. Vi påstår inte att svensk skog är lösningen på alla energiproblem. Men den är en värdefull pusselbit i den årligen stormande eldebatten och att använda den svenska skogen bättre får ekonomiskt positiva konsekvenser för oss alla.

Bengt-Erik Löfgren, Energikonsult

Are Kjeang, universitetsadjunkt

Hans Eek, arkitekt och Passivhusexpert

Per Forsberg, arkitekt

Jan-Erik Dahlström, senior adviser

Jan Lemming, energikonsult

Lars Andrén, författare debattör och föreläsare